

Dosarul nr.5r-345/2024
4-24127603-15-5r-08112024

HOTĂRÂRE

În numele Legii

23 decembrie 2024

mun.Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător
Rusacov

Alexei

Grefier

Evelina

Vrancean

Cu participarea:

Agentului constatator din cadrul CNA
Ștefăniță

Radu

În absența:

Contestatarei
Tarasova

Rimma

examinând în ședința de judecată publică contestația lui Tarasova Rimma împotriva deciziei agentului constatator al CNA, nr.14. din 14.10.2024 emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 445881 din 08.10.2024, în privința acesteia, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.47¹ alin.(1) Cod contravențional, -

a c o n s t a t a t :

Prin Decizia nr. 14 din 14.10.2024, emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 445881 din 08.10.2024, Tarasova Rimma a fost recunoscută vinovată și sancționată cu amendă în mărime de 650 u.c., pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) din Codul contravențional, și anume pentru faptul că: *„la data de 20.09.2024, a acceptat mijloace financiare în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul scrutinului electoral din data de 20.10.2024. Astfel, prin acceptarea personal a mijloacelor financiare în schimbul exercitării sau neexercitării dreptului electoral în favoarea blocului „Victorie-Pobeda”, cet.Tarasova Rima a comis contravenția prevăzută de art.47¹ alin.(1) Cod contravențional”*.

Nefiind de acord cu procesul-verbal și decizia asupra cauzei contravenționale menționate, prin contestația depusă la 30.10.2024, Tarasova Rimma a solicitat anularea acestora, cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenției, invocând următoarele motive.

Susține Tarasova Rimma că a fost sancționată pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, ceea ce prin prisma prevederilor art.441 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, constituie temei de încetare a procesului contravențional.

În opinia autoarei contestației, agentul constatatator, care era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

De asemenea, se invocă în contestație că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei, se menționează că ea ar fi primit bani pentru a vota un anumit candidat. În același timp, nu este anexată nicio probă care ar demonstra acest fapt.

La fel, reiterează că în procesul-verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea careva mijloace tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a careva probe, care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta.

În opinia contestatarei, această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea prevederilor art.425 și 442 alin.(1) Cod contravențional, ori în situația respectivă, este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul-verbal contravențional.

Tarasova Rimma a mai indicat în contestație că, ea, în calitatea sa de cetățean liber cu toate drepturile civile și constituționale garante, a participat la diverse întruniri și adunări ale cetățenilor, luând act de dreptul la libertatea de opinie, libertatea de asociere și întrunire.

În același timp, respinge categoric acuzațiile că ar fi primit bani pentru a vota cu cineva. În opinia contestatarei, este o acuzație nefondată și neprobată, care se bazează pe presupuneri și interpretări abuzive ale legii.

Mijloacele obținute de ea legal, nu au nici o legătură cu activitatea politică sau electorală. Activitatea politică este desfășurată doar voluntar, și nu primește pentru această activitate nici o remunerare.

În același timp, desfășoară alte activități civile, de prestări servicii sociale și de consultanță, în bază de contract, care nu au nicio legătură cu alegerile.

Consideră Tarasova Rimma că, agentul constatatator nu a indicat circumstanțe importante pentru stabilirea faptelor, nu a demonstrat cum ea personal și prin ce modalitate a pretins bani pentru a-și exercita votul.

Agentul constatatator nu a indicat un element esențial al contravenției – cine este acel alegător concret care i-a transmis banii, or norma materială prevede expres că pentru existența faptei, bunurile sau banii trebuie să fie transmiși de un alegător. În cazul descris nu există niciun alegător.

În opinia contestatarei, agentul constatatator nu a stabilit corect circumstanțele, nu a stabilit corect contextul și nu a demonstrat așa-zisul scop de pretindere și primire de bunuri necuvenite pentru exercitarea unui drept electoral.

Tarasova Rimma afirmă că, la examinarea acestui caz, ea nu a avut posibilitate să se apere efectiv de acuzațiile aduse, iar agentul constatatator nici nu i-a acordat posibilitate de a oferi explicații, prezenta acte și să fie asistată de un avocat.

În ședința de judecată, contestatara Tarasova Rimma, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare și de rigoare privind citarea acesteia pe indicată de către aceasta în contestație, precum și înștiințată telefonic pe nr.079250619, nu s-a prezentat, inițial solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.

Ulterior, prin cererea depusă la data de 28.11.2024, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Cahul, sediul Central, a solicitat amânarea examinării cauzei, invocând faptul că nu a reușit să-și angajeze un avocat.

Instanța de judecată, admitând cererea de amânare, i-a oferit contestatarei posibilitatea de a-și angaja un avocat, stabilind un nou termen pentru judecarea cauzei. Cu toate acestea, nici la termenul respectiv și nici ulterior, Tarasova Rimma sau un avocat care să-i reprezinte interesele nu s-a prezentat. În consecință, în temeiul art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa contestatarei, cu transmiterea unei copii a hotărârii.

În context, instanța menționează că, Tarasova Rimma a fost cea care a inițiat procesul de judecată prin depunerea contestației.

Prin urmare, contestatara, având calitatea de participant la proces și fiind conștientă de faptul desfășurării unui proces în care este vizată, avea obligația de a se interesa, era obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și etapa examinării contestației sale. Or, în conformitate cu practica CtEDO, partea, care cunoaște despre faptul desfășurării unui proces ce o vizează, este obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acesteia nu va constitui o încălcare a art. 6 CoEDO (hotărârile CtEDO *Avramenco vs Moldova* și *Ponomaryov vs Ucraina*).

Mai mult, instanța apreciază că și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de a înștiința participantii la proces pentru a asigura prezența părții în ședința de judecată. Examinarea cauzei în lipsa contestatarei nu constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, întrucât această situație a survenit ca urmare a comportamentului părții Tarasova Rimma, care a renunțat în mod implicit la dreptul de a compărea în fața instanței.

Agentul constator al CNA, Radu Ștefăniță, în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației, ca neîntemeiată, cu menținerea în vigoare a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cauzei contravenționale.

Audiind agentul constator, examinând contestația, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța dedusă judecătii, instanța de judecată apreciază contestația ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

Fiind investită cu soluționarea contestației, instanța de judecată verifică *dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea și temeinicia* procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, instanța reține următoarele.

Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația este depusă *în termen* de 15 zile de la data recepționării deciziei asupra cauzei contravenționale, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, au fost respectate pe deplin.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată, analizând cuprinsul acestuia, prin raportare la cerințele imperative prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, constată că, dispozițiile legale în materie au fost respectate.

În ceea ce privește argumentul contestatarii privind faptul că, *în procesul-verbal, nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea unor mijloace tehnice speciale*, instanța remarcă faptul că contravenția imputată lui Tarasova Rimma nu este de natură a fi stabilită obligatoriu cu ajutorul mijloacelor tehnice speciale. Prin urmare, în cazul în care nu au fost utilizate aceste mijloace tehnice, acest fapt nu afectează legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Privitor la argumentul privind *pretinsa încălcare a dreptului la apărare, și anume că agentul constator nu i-a acordat posibilitate de a oferi explicații, prezenta acte și să fie asistată de un avocat*, instanța de judecată, studiind procesul-verbal contestat, atestă faptul că acesta a fost întocmit în prezența lui Tarasova Rimma.

În sensul dat, instanța de judecată menționează că, pe de o parte, în susținerea celor relatate, contestatara nu a prezentat vreo dovadă, care ar convinge instanța că afirmațiile invocate nu poartă doar un caracter declarativ și care ar răsturna prezumția legalității acțiunilor reprezentantului autorității competente, iar pe de altă parte instanța atestă că agentul constator i-a asigurat contestatarii dreptul de a depune explicații (f.d.23-24), fiindu-i explicat dreptul de a înainta obiecții, aceasta semnându-se la pct. 12, rubrica „*Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional*”, respectiv, instanța constată că contestatara a beneficiat de această prerogativă și la rubrica obiecții a făcut careva consemnări.

La fel, din analiza actului contestat, instanța observă că Tarasova Rimma nu a solicitat să fie asistată de apărător sau să-i fie asigurată asistența unui interpret/traducător.

Mai mult decât atât, având în vedere faptul că prin intermediul contestației Tarasova Rimma a avut posibilitatea de a invoca orice aspect care ține de nelegalitatea, netemeinicia procesului-verbal sau de individualizarea sancțiunii contravenționale, a avut posibilitatea să prezinte probe pe care le consideră necesar orice vătămare pe care contravenienta ar fi suferit-o prin nearătarea în cuprinsul procesului-verbal a tuturor împrejurărilor în care a fost săvârșită fapta, a fost înlăturată.

Sub aspectul temeinicie procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța relevă următoarele.

Instanța reiterează că, potrivit *procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 445881 din 08.10.2024*, s-a reținut în sarcina lui Tarasova Rimma, săvârșirea contravenției prevăzute de art.47¹ din Codul contravențional, în următoarele circumstanțe: „*la data de 20.09.2024, a acceptat mijloace financiare în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul scrutinului electoral din data de 20.10.2024. Astfel, prin acceptarea personal a mijloacelor financiare în schimbul exercitării sau neexercitării dreptului electoral în favoarea blocului „Victorie-Pobeda”, cet.Tarasova Rima a comis contravenția prevăzută de art.47¹ alin.(1) Cod contravențional*”.

Potrivit mențiunilor din procesul-verbal, acesta a fost întocmit în prezența cet.Tarasova Rimma, fapt confirmat prin semnăturile acesteia la toate rubricile corespunzătoare, inclusiv la rubrica **18 – Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită (f.d.25)**;

De menționat că procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal (vezi *Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018*).

După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatat în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

Instanța reține că mențiunile procesului-verbal de contravenție se coroborează cu:

-Raportul înregistrat în REI-2 al IP Cahul, nr.5903 din 08.10.2024, potrivit căruia, la data de 08.10.2024, ora 11:20, a parvenit înștiințarea telefonică de la SS al SP nr.3 a IP Cahul, Racu D., care a comunicat că în urma măsurilor de investigații a parvenit că anumite persoane au intenția de a corupe alegători pentru scrutinul electoral din data de 20.10.2024, și deține informația că ilegalitatea respectivă este comisă în r-nul Cahul, s.Lucești (**f.d.19**);

-proces-verbal de audiere a martorului din 08.10.2024, în care sunt consemnate declarațiile martorului Bloșenco Victoria, și anume că este simpatizanta partidului „Șor”. A participat la două ședințe organizate în s.Bucuria. Odată cu doamna Rimma, a doua oară cu soțul cu mașina proprie. I s-a spus că vor fi anunțați pe cine să voteze mai târziu, deoarece încă nu se cunoaște. I s-a spus să voteze „Nu” de către un fost primar dintr-o comună din Orhei pe nume Vitalie. I s-a spus: „Numai nu Maia Sandu”. A menționat că i s-a promis câte 2000 lei după votare de către Rima Tarasova la o adunare în s.Lucești cu toți simpatizanții s.Lucești, între 15-20 persoane. A transmis datele buletinului de identitate cet.Tarasova Rimma, cu scopul să fie identificați și remunerați cu 2000 lei după votare. Nu are instalată în telefon/calculator aplicația băncii din Federația Rusă (PSB), dar a auzit că posibil vor primi banii pe o aplicație. Nu a primit transferuri de bani prin intermediul aplicației „PSB”, la adunarea doar un carnet și un pix. La fel, martorul a indicat că nu s-a înregistrat în „bot-Telegram”. A fost informată de către Vitalie din comuna Orhei pe data de 04.10.2024, că cu 2-3 zile înainte de alegeri pe cine să voteze, însă pe cine – nu i-a spus (**f.d.20**);

-proces-verbal de audiere a martorului din 08.10.2024, în care sunt consemnate declarațiile martorului Ina Avramenco, și anume că este membru al partidului „Victoria”. A participat de două ori la ședințe organizate în interesele vreunui partid, în casa de cultură din s.Bucuria, r-nul Cahul. La moment nu i-au spus să voteze un anumit candidat, dar au spus că înainte cu câteva zile, o să-i spună pe cine să voteze. La adunarea care a avut loc în s.Bucuria, r-nul Cahul au fost discuții să voteze pentru „Nu” la referendum, a fost primarul din or.Taraclia, restul nu cunoaște pe nimeni. Pentru careva candidați concret, la moment nu i-au spus, dar i-au promis câte 5000 ruble rusești pe lună. A indicat martorul că datele cardului bancar sau pașaportului i-au fost înregistrate de către Tarasova Rimma. Susține că, Tarasova Rimma i-a

ajutat să instaleze în telefon aplicație mobilă a băncii comerciale „PSB” din Federația Rusă, cu scopul de a primi bani. Însă nu a primit careva transferuri de bani prin aplicația respectivă, dar au promis că o să vină banii. Mai mult, a adăugat că este înregistrată de către Tarasova Rimma în bot-Telegram și i-a cerut buletinul de identitate pentru a vedea toate noutățile, și acolo o să vină numele pentru cine să voteze. A menționat că, ea personal nu a înregistrat pe nimeni în bot-Telegram. I-au spus doar că cu câteva zile înainte de alegeri o să-i comunice pentru cine să voteze, dar nu au indicat ziua. La data de 04.10.2024, a primit pe aplicație „PSB” 15 000 de ruble rusești (*f.d.21*);

-proces-verbal de audiere a martorului din 08.10.2024, în care sunt consemnate declarațiile martorului Elvira Cravenco, și anume că, la moment este simpatizanta partidului politic „Victoria”. A participat la ședințe de 3 ori: odată în s.Bucuria, r-nul Cahul și de 2 ori în s.Lucești. Câte ori a fost ședințe, se discuta doar despre referendum. A fost la ședință Rimma Tarasova și Rahubenco Mihail. La referendum au discutat să voteze „Nu”, de către cet.Rima Tarasova. A comunicat că o să primească în fiecare lună câte 5000 de ruble, dar nu i-au comunicat despre cine să voteze. Suma de bani urma să primească prin aplicația „PSB”. A prezentat buletinul de identitate cet.Rima Tarasova să-i înregistreze. În telefon a instalat aplicația „PSB”, unde a fost ajutată de Rima Tarasova cu scopul că o să-i vină banii. La data de 20.09.2024, i-a venit transfer în mărime de 15 000 ruble, dar nu i-a putut scoate. Este înregistrată pe bot-Telegram de câteva luni, a fost înregistrată de Tarasova Rima, pentru a fi înregistrată a prezentat buletinul de identitate. La rândul său, nu a înregistrat pe nimeni pe bot-Telegram. Au fost discuții că înainte cu câteva zile de alegeri, o să primească mesaje pentru cine să voteze, dar concret nimeni nu a comunicat (*f.d.22*);

-proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional, din 08.10.2024, în care sunt consemnate declarațiile lui Tarasova Rimma, și anume că este membru al partidului politic „Victoria” din anul 2023. A participat la ședințe cu partidul în jur de 9 ori, în s.Bucuria de 2 ori, 4 ori în s.Lucești și 3 ori în mun.Cahul. La ședința s-a discutat pentru cine să voteze, doar au spus că în vreo două zile înainte de alegeri, o să-i comunice pentru cine să voteze, și să nu voteze pentru referendum categoric, a comunicat primarul din or.Taraclia. În decurs de jumătate de an, a primit 2 transferuri de pe aplicație „PSB”, un transfer de 14 800 de ruble și al doilea de 14 200 de ruble, dar nu a scos nici un leu, că nu a putut.

În anul 2023, luna august, a dat toate datele sale de la pașaport cet.Nicolae Bojenco, din motiv că a fost candidat la primar din partidul politic „Victoria”. În telefon are instalată aplicația „PSB” de către un băiat tânăr din partidul lor de la Cahul, dar numele, prenumele nu-l cunoaște, dar a fost instalată cu scopul să primească sume bănești. Este înregistrată pe bot-Cahul27 pe Telegram din motiv că discută cu membrii partidului. La data de 04.07.2024 a venit mesaj de la conducerea partidului, că cu câteva zile înainte de alegeri, o să fie scris pentru cine să voteze, dar pentru cine nu cunoaște. Toate discuțiile despre alegerile din 20.10.2024 au fost cuvântate din partea Primarului din or. Taraclia (*f.d.23-24*);

Așadar, probele prezentate, fiind cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța le apreciază ca fiind pertinente, concludente și utile, deoarece au fost administrate cu respectarea cerințelor legislației și au legătura directă cu stabilirea circumstanțelor, care urmează a fi dovedite în prezenta cauză contravențională.

Luată în cumul aceste probe, și analizate în ansamblu, denotă cu certitudine existența în acțiunile lui Tarasova Rimma a faptei reținute în sarcina acesteia prin procesul-verbal cu privire la contravenție, săvârșită cu vinovăție.

Potrivit art.47¹ alin.(1) Cod contravențional, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale - *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Latura obiectivă a contravenției de corupere electorală pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acțiune, care în varianta sa tip (art.47¹ alin.(1) Cod contravențional), vizează următoarele modalități normative: pretinderea, acceptarea și primirea.

În acest caz, fapta a fost săvârșită de Tarasova Rimma prin acceptarea, adică prin consimțirea, aprobarea tacită de către aceasta a sumelor bănești promise de către corupător, inițiativa aparținând în exclusivitate ultimului.

Circumstanța respectivă se confirmă prin probele administrate de agentul constator, în special, prin procesul-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional din 08.10.2024 (*f.d. 23*), din care rezultă expres că Tarasova Rimma, cu ajutorul altei persoane, a instalat în telefonul său mobil aplicația „PSB” cu scopul de a primi mijloace bănești. Totodată, aceasta a menționat că, atât la adunările cu partidul, cât și în grupul Telegram din care face parte, urma să le spună cu câteva zile înainte de scrutinul din 20.10.2024 pentru cine să voteze la alegerile prezidențiale, precum și să voteze pentru opțiunea „Nu” la referendumul constituțional, fiind afectat astfel principiul exercitării votului conștient și liber exprimat.

Subiectul contravenției prevăzute de art.47¹ Cod contravențional, este alegătorul. Noțiunea de alegător este redată în art. 1 din Codul electoral, și anume – cetățean al Republicii Moldova cu drept de vot.

Verificând portalul <https://verifica.cec.md/>, prin introducerea IDNP-ului contravenientei din buletinul de identitate al acesteia (*f.d.12*), rezultă că Tarasova Rimma este cetățean al Republicii Moldova cu drept de vot, corespunzător întrunind criteriile subiectului contravenției prevăzute de art. 47¹ din Codul contravențional.

De asemenea, instanța constată că este întrunită și *latura subiectivă* în fapta contestată, întrucât, din probele administrate, rezultă că aceasta a acționat cu intenție directă. Totodată, se reține că motivul săvârșirii contravenției este de natură cupidă.

Prin urmare, instanța de judecată stabilește că, la emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale și aplicarea sancțiunii contravenționale, prin care s-a dispus recunoașterea lui

Tarasova Rimma vinovată în săvârșirea contravenției prevăzută de art. 47¹ alin.(1) din Codul contravențional, agentul constatatator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, neidentificându-se careva circumstanțe din cele prescrise la art. 445 din Codul contravențional și care ar conduce la nulitatea actului contestat, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. 5 – 9 din Codul contravențional, și anume principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății și caracterului personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale.

În final, instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenționale, agentul constatatator a determinat vinovăția cet. Tarasova Rimma, necesitatea sancționării celei din urmă.

Deci, constatând și elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanța de judecată găsește de cuviință ca contestația lui Tarasova Rimma să se respingă ca neîntemeiată.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), 448, 460 și art. 462 din Codul contravențional, în numele legii, instanța de judecată–

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge, ca neîntemeiată, contestația lui Tarasova Rimma împotriva deciziei agentului constatatator al CNA, nr.14. din 14.10.2024 emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 445881 din 08.10.2024, în privința acesteia, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.47¹ alin.(1) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

**Președintele ședinței,
judecătorul
Rusacov**

Alexei